

Sygn. akt: III U 560/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 czerwca 2013 r. w O.

sprawy z odwołania J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 15.06.2011r. znak (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje J. P. prawo do emerytury od 01.03.2011r.,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

J. P. wniósł odwołanie od decyzji O/ZUS w P. z dnia 15.06.2011r., którą to decyzją ZUS odmówił mu prawa do emerytury wskazując, że nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu wskazał, że organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach niesłusznie nie zaliczył okresu zatrudnienia w (...) S.A. w P. od 12.06.1974r. do 24.12.1989r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że J. P. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, gdyż pomimo osiągnięcia wymaganego wieku emerytalnego 60 lat i legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy podniósł, że do pracy w szczególnych warunkach nie został zaliczony okres zatrudnienia w (...) S.A. w P. od 12.06.1974r. do 24.12.1989r., ponieważ charakter pracy podany w świadectwie pracy w szczególnych warunkach nie odpowiada stanowisku podanemu w Rozporządzeniu Rady Ministrów z

dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 01.03.2011r. J. P. złożył w ZUS wniosek o emeryturę. Do wniosku odwołujący dołączył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione przez (...) S.A. w P., w którym stwierdzono, że w okresie od 12.06.1974r. do 24.12.1989r. wykonywał pracę na stanowisku impregnowacza materiałów elektrycznych, wymienionym w Wykazie A Dziale VII poz. 6 pkt 1 stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12.08.1983r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS zaskarżoną decyzją z dnia 15.06.2011r. odmówił J. P. prawa do emerytury uznając, że legitymuje się on łącznym stażem pracy w wymiarze 25, ale nie ma wymaganego stażu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył w/w okresu zatrudnienia w (...) S.A. w P. podnosząc, że charakter pracy podany w świadectwie pracy w szczególnych warunkach nie odpowiada stanowisku podanemu w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zdaniem Sądu odwołanie J. P. od decyzji ZUS z 15.06.2011r. jest zasadne.

Ponieważ odwołujący urodził się w dniu 18.12.1950r., podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa,
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 01.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 dla mężczyzn i okres zatrudnienia w szczególnych warunkach co najmniej 15 lat,
- rozwiązał stosunek pracy – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Według przepisu § 2 ust. 1 w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z akt ZUS wynika, że J. P. osiągnął wymagany wiek 60 lat oraz na dzień 01.01.1999r. udokumentował wymagany ogólny staż pracy i nie jest członkiem OFE.

Przedmiotem sporu było natomiast ustalenie, czy posiada on wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) S.A. w P. od 12.06.1974r. do 24.12.1989r.

Sąd w toku postępowania uzyskał akta osobowe odwołującego. Z zawartych tam dokumentów i angaży wynika, iż J. P. w okresie od 12.06.1974r. do 11.11.1981r. miał angaż nawijacza uzwojeń, w okresie od 12.11.1981r. do

12.10.1986r. zajmował stanowisko **operatora automatycznej linii odlewniczej a w okresie od 13.10.1986r. do 24.12.1989r. stanowisko** impregnowacza materiałów elektrycznych.

J. P. przesłuchiwany na okoliczność pracy w spornym okresie zeznał, że w Zakładach (...) wytwarzano przekładniki prądowe, tj. urządzenia do zmiany napięcia. Zakład miał wydziały: przekładników, odgromników i wydział mechaniczny, w skład wydziału przekładników wchodził zaś oddział nawijalni, impregnowania (nasycalnia) i oddział odlewania żywic.

Odwołujący wywodził, że gdy rozpoczął pracę w (...), to chociaż miał angaż nawijacza, faktycznie od razu został skierowany na nasycalnię i wykonywał czynności impregnowacza materiałów elektrycznych aż do momentu przejścia na stanowisko operatora automatycznych linii odlewniczych. Wywodził również, że ze stanowiska operatora ponownie przeniesiono go na nasycalnię, ale wówczas miał już angaż impregnowacza. Odwołujący wywodził więc, że w spornym okresie zatrudnienia wykonywał faktycznie tylko dwa rodzaje czynności: jako impregnowacz na nasycalni i jako operator automatycznych linii odlewniczych.

J. P. odnosząc się do różnic w nazwie stanowisk w angażach a jego faktycznymi czynnościami zeznał, iż angaże nie odzwierciedlały faktycznie wykonywanych czynności, ponieważ nazwa stanowiska zależała od ilości etatów przewidzianych na danym stanowisku.

Z zeznań odwołującego wynika też, że proces wykonywania przekładników składał się z kilku operacji, które były wykonywane przez różne osoby. Pierwsza operacja polegała na nawinięciu drutu miedzianego na blaszki i zrobieniu uzwojenia. Powstawała w ten sposób cewka, którą albo od razu przekazywano na odlewnię, gdzie była zalewana żywicą, albo najpierw przekazywano na nasycalnię, gdzie była najpierw zaimpregnowana specjalną substancją tworzącą izolację, w skład której wchodził m.in. tri, chlorek metylenu, wtalan i żywica ekspodytowa, po pokryciu cewki warstwą izolacyjną wkładano ją do suszarki, aby warstwa izolacyjna zaschła a następnie cewki przekazywano na odlewnię, gdzie były zalewane żywicą i na wydział montażu. Z powyższych zeznań wynika więc, że nawijanie odbywało się na oddzielnych stanowiskach pracy niż czynności impregnowania (nasycania).

Odwołujący wywodził, że gdy pracował jako impregnowacz na nasycalni, jego czynności polegały na w/w impregnowaniu cewek specjalną substancją tworzącą izolację. Opisuując czynności na odlewni zeznał zaś, że gdy pracował jako operator automatycznych linii odlewniczych wykonywał czynności ręcznie, rozrabiał żywicę syntetyczną, żywica była skryształizowana, podgrzewał ją w specjalnej suszarni, dodawał bezwodnik-utwardzacz, specjalną mączkę do zagęszczenia, wszystko mieszał ręczną maszynką, podgrzewał i gotową mieszkankę wlewał do formy przekładnika, w którym były już zamontowane cewki i po zalaniu powstawał przekładnik.

Na okoliczność czynności wykonywanych przez odwołującego Sąd przesłuchał również świadków: S. W., K. C. i R. R. a następnie dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu bhp, I. M..

Po otrzymaniu opinii Sąd dodatkowo przesłuchał świadka S. W. oraz przesłuchał nowego świadka., A. K..

Świadek S. W. zeznał, że razem z J. P. pracował na nasycalni (impregnowalni) i wykonywali te same czynności. Zeznał, iż rozpoczął pracę w (...) w 1974r. w charakterze ślusarza, po roku został przeniesiony na odlewnię żywic a w 1978r. do nasycalni, gdzie pracował do końca zatrudnienia w 2006r.

Świadek K. C. zeznał zaś, że odwołujący początkowo pracował na montowaniu uzwojeń, co polegało na przykręceniu zacisków do tych uzwojeń, zanurzeniu uzwojeń w lakierach i suszeniu ich w specjalnej. Świadek zeznał, że J. P. wykonywał wszystkie w/w czynności, gdyż jedna osoba wykonywała całość czynności montażu danego uzwojenia, najpierw przykręcił zaciski, potem zanurzał w lakierach i wkładał do suszarki. Świadek zeznał również, że następnie odwołujący wykonywał inne czynności, które polegały na nawijaniu taśm miedzianych na korpus żywiczy i pokrywaniu masą delatacyjną, a potem pracował jako operator automatycznych linii odlewniczych i jego czynności polegały na zalewaniu uzwojenia żywicą. Świadek dodał, że gdy odwołujący miał angaż nawijacza uzwojeń, to w

zależności od potrzeb jednego dnia mógł tylko nawijać drut, innego dnia mógł nawijać, a potem być przesuniętym na nasycalnie i tam montować lub impregnować, a trzeciego dnia mógł tylko montować i impregnować.

Sąd w toku postępowania przesłuchał także świadka R. R., lecz jego zeznania nie dostarczyły nowych danych, gdyż świadek nie pamiętał J. P. i nie potrafił wskazać, jakie czynności wykonywał.

Po uzyskaniu zeznań J. P. i zeznań świadków Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu bhp, I. M. celem wskazania, czy praca odwołującego w spornym okresie była pracą w szczególnych warunkach.

Biegła I. M. w opinii z dnia 18.03.2013r. wskazała, że pracę odwołującego ze względu na wykonywane czynności w spornym okresie należy podzielić na okresy:

- 1) **od 12.06.1974r. do 11.11.1981r. na stanowisku nawijacza uzwojeń, nawijacza uzwojeń - brygadzisty,**
- 2) **od 12.11.1981r. do 12.10.1986r. na stanowisku operatora automatycznej linii odlewniczej,**
- 3) od 13.10.1986r. do 18.06.1989r. na stanowisku impregnowacza,
- 4) od 19.06.1989r. do 24.12.1989r. na stanowisku impregnowacza.

Biegła do pracy w szczególnych warunkach zaliczyła jedynie okresy od 12.11.1981r. do 12.10.1986r. i od 13.10.1986r. do 18.06.1989r.

Odnosząc się do okresu od **12.11.1981r. do 12.10.1986r.** biegła podniosła, że J. P. w tym okresie pracował na stanowisku operatora automatycznej linii odlewniczej i wykonywał pracę w szczególnych warunkach, o której mowa w wykazie A Dziale IV poz. 17 - produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja, surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskali. Biegła zaznaczyła, że co prawda odwołujący nie zajmował się produkcją żywic i nie pracował w gałęzi przemysłu – chemii, niemniej jednak, praca odwołującego polegała na przetwórstwie żywicy. Praca polegała bowiem na „rozrobieniu” żywicy syntetycznej, podgrzaniu jej w suszarni, dodaniu utrwalcza - bezwodnika oraz mączki do zagęszczenia. Wszystko to odwołujący mieszał ręczną maszynką i podgrzewał a następnie wlewał do formy przekładnika, w której były zamontowane cewki i wkładał formy do suszarni.

Biegła zaznaczyła również, że w w/w okresie odwołujący w każdym miesiącu otrzymywał dodatek za pracę w szkodliwych warunkach, za wyjątkiem miesięcy, w których przebywał na zwolnieniu lekarskim.

Sąd podziela co do zasady stanowisko biegłej stwierdzające, że w w/w okresie J. P. wykonywał czynności na stanowisku operatora automatycznej linii odlewniczej i wykonywał pracę w szczególnych warunkach, o której mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A Dziale IV poz. 17 - produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja, surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskali.

Nie podziela natomiast stanowiska biegłej stwierdzającego, iż z okresu pracy w szczególnych warunkach należy wyłączyć okresy przebywania na zwolnieniu lekarskim.

Przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a w szczególności art. 32 ust. 1a wskazują bowiem na możliwość odmowy zaliczania do pracy w szczególnych warunkach jedynie okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby, przypadające po dniu 14 listopada 1991r., a sporny okres przypada przed tą datą.

Okres pracy w szczególnych warunkach od **12.11.1981r. do 12.10.1986r.** wyniesie więc 4 lata i 11 miesięcy.

Sąd nie podzielił zastrzeżeń ZUS zgłoszonych do opinii biegłej w części dotyczącej zaliczenia tego okresu.

Sąd miał na uwadze fakt, że wprawdzie odwołujący w okresie od **12.11.1981r.** do **12.10.1986r.** nie pracował w gałęzi przemysłu - chemii, lecz jego czynności w tym okresie polegały na przetwórstwie żywicy, co wynika z niekwestionowanych zeznań samego J. P. jak i świadków S. W. i K. C., którzy w taki sam sposób jak odwołujący opisali proces produkcji przekładników.

(...) S.A. w P. podlegają pod resort energetyki, lecz istotne znaczenie dla zakwalifikowania danych czynności do pracy w szczególnych warunkach ma rodzaj wykonywanych czynności. J. P. w okresie od **12.11.1981r.** do **12.10.1986r.** wykonywał czynności polegające na przetwórstwie żywic, a więc faktycznie czynności wykonywane w zakładach podległych resortowi chemicznemu i wchodzące do D. (...).

Zauważyć też należy, że w niniejszej sprawie Sąd w charakterze świadka przesłuchał A. K., który w okresie od 1.07.1976r. do 19.08.1980r. również pracował jako odlewacz żywic syntetycznych.

Już po opinii biegłej odwołujący powoływał się na fakt, iż A. K. wykonywał takie same czynności jak on i w/w okres został zaliczony do pracy w szczególnych warunkach przez Sąd. Istotnie, w sprawie III U 238/12, Sąd Okręgowy w Ostrołęce rozpoznawał odwołanie A. K. od decyzji ZUS odmawiającej mu emerytury. Z wyroku zapadłego w dniu 19.07.2012r. i pisemnego uzasadnienia tego wyroku wynika, iż Sąd Okręgowy w sprawie IIIU 238/12 uwzględnił mu do pracy w szczególnych warunkach okres zatrudnienia w A. (...) od 01.07.1976r. do 19.08.1980r. na stanowisku odlewacza żywic syntetycznych jako pracę wyszczególnioną w wykazie A Dziale IV poz.17, tj. przetwórstwo żywic. Taka kwalifikacja pracy A. K. nie była wówczas kwestionowana przez organ rentowy, ani przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku.

Mając powyższe na uwadze okres zatrudnienia J. P. od **12.11.1981r.** do **12.10.1986r.** zdaniem Sądu należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach, wskazanej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A Dziale IV poz. 17 – jako przetwórstwo żywic.

Biegła do pracy w szczególnych warunkach zaliczyła również okres od 13.10.1986r. do 18.06.1989r.

Biegła podniosła, że J. P. w tym okresie wykonywał pracę na stanowisku impregnowacza, tj. pokrywał cewki specjalną substancją, tworzącą izolację a powyższy wniosek jest zgodny z zeznaniami odwołującego i wszystkich świadków oraz z danymi wynikającymi z akt osobowych J. P..

Zdaniem Sądu czynności polegające na impregnowaniu są pracą w szczególnych warunkach, lecz wyszczególnioną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A Dziale VII poz. 6 - impregnacja wyrobów technicznych.

Biegła zaliczyła natomiast ten okres do pracy w szczególnych warunkach wskazanej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w wykazie A Dziale III poz. 88, tj. prace przy produkcji kabli.

Ponieważ J. P. nie pracował przy produkcji kabli, w ocenie Sądu jego pracę na stanowisku impregnowacza należy zaliczyć do pracy wskazanej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A Dziale VII poz. 6 jako impregnacja wyrobów technicznych.

Ponieważ poza sporem jest, że w w/w okresie odwołujący wykonywał czynność impregnowania, w istocie nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia odwołania, czy jego praca zostanie zaliczona do Działu VII poz. 6, czy do Działu III poz. 88.

Zauważyć jednak trzeba, że w sprawie IIIU 238/12 A. K. domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 01.03.1982r. do 21.10.1986r. jako impregnowacz materiałów elektrotechnicznych. Z wyroku zapadłego w tej sprawie i pisemnego uzasadnienia tego wyroku wynika, iż Sąd Okręgowy uwzględnił mu do pracy w szczególnych warunkach ten okres zatrudnienia jako pracę wyszczególnioną w wykazie A Dziale VII poz. 6, tj. jako impregnację wyrobów technicznych. Taka kwalifikacja pracy A. K. nie była wówczas kwestionowana.

Mając powyższe na uwadze okres zatrudnienia J. P. od 13.10.1986r. do 18.06.1989r. zdaniem Sądu należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach, wskazanej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A Dziale VII poz. 6 – jako impregnację wyrobów technicznych. Okres ten wyniesie 2 lata 8 miesięcy i 7 dni.

Także i co do tego okresu biegła odjęła okresy przebywania przez odwołującego na zwolnieniach lekarskich, jak już jednak wskazano wyżej, przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń społecznych wskazują na możliwość odmowy zaliczania do pracy w szczególnych warunkach jedynie okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby, przypadające po dniu 14 listopada 1991r.

Wyżej wskazane rozważania znajdą odpowiednie zastosowanie do okresu od 19.06.1989r. do 24.12.1989r., który omyłkowo został określony przez biegłą jako okres od 19.09.1989r. do 24.12.1989r. Z akt osobowych odwołującego i treści zapisów na stronie 5 opinii wynika bowiem, że J. P. korzystał ze zwolnienia lekarskiego od 19.06.1989r.

Poza sporem jest, że również i w tym okresie odwołujący zajmował stanowisko impregnowacza, dlatego ten okres należy zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach, wskazanej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A Dziale VII poz. 6 – jako impregnację wyrobów technicznych. Okres ten wyniesie 8 miesięcy i 5 dni.

W ocenie Sądu do pracy w szczególnych warunkach należy też zaliczyć okres zatrudnienia J. P. od 12.06.1974r. do 11.11.1981r., tj. okres 7 lat i 5 miesięcy.

Okresu tego biegła I. M. nie zaliczyła do pracy w szczególnych warunkach. Z treści opinii biegłej wynika, iż biegła przyjęła, że odwołujący w tym okresie faktycznie pracował jako nawijacz uzwojeń i wykonywał różne czynności, tj. nawijanie, przykręcanie zacisków do uzwojeń i impregnowanie.

Biegła w opinii uznała, że odwołujący faktycznie pracował na stanowisku wynikającym z angaży, tj. nawijacza uzwojeń i wskazała, że tylko czynności impregnowania są pracą w szczególnych warunkach, dlatego jej zdaniem nie można uznać, aby odwołujący w pełnym wymiarze czasu pracował w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu całość materiału dowodowego przemawia jednak za uznaniem okresu od 12.06.1974r. do 11.11.1981r. jako pracy w szczególnych warunkach w charakterze impregnowacza.

J. P. w toku całego postępowania wywodził, iż w okresie od 12.06.1974r. do 11.11.1981r., chociaż miał angaż nawijacza, faktycznie pracował na nasycalni i wykonywał czynności impregnowacza materiałów elektrycznych aż do momentu przejścia na stanowisko operatora automatycznych linii odlewniczych. Wywodził również, że ze stanowiska operatora ponownie przeniesiono go na nasycalnię, ale wówczas miał już angaż impregnowacza. Odwołujący przyznał, iż był brygadzystą,

wyjaśnił jednak, że zlecał pracę osobom wykonującym pracę na nawijalni i nasycalni, rano osobom wykonującym czynności nawijania zlecał, przy jakich uzwojeniach będą wykonywali czynności, a potem przechodził na nasycalnię, ponieważ była ona w tym samym pomieszczeniu.

Sąd dał wiarę w/w zeznaniom J. P. co do rodzaju czynności wykonywanych przez niego w w/w okresie, gdyż znalazły one potwierdzenie w zeznaniach świadków S. W. i A. K.. Świadkowie ci potwierdzili, iż J. P. mając angaż nawijacza uzwojeń, faktycznie pracował na nasycalni jako impregnowacz.

Świadek S. W. zeznał, że razem z J. P. pracował na nasycalni (impregnowalni) i obaj wykonywali te same czynności. Zeznał, iż rozpoczął pracę w (...) w 1974r. w charakterze ślusarza, po roku został przeniesiony na odlewnię żywic a w 1978r. do nasycalni, gdzie pracował do końca zatrudnienia w 2006r. Wskazać trzeba, że z angaży znajdujących się w aktach osobowych S. W. wynika, że świadek w okresie od 13.11.1974r. do 30.09.1975r. miał angaż ślusarza, od 01.10.1975r. do 31.10.1977r. angaż odlewacza żywic syntetycznych, od 01.11.1977r. do 22.01.1978r. angaż ustawiacza maszyn i urządzeń odlewniczych, od 23.01.1978r. do 30.11.1987r. angaż nawijacza uzwojeń, a od 01.12.1987r. do 28.02.2006r. angaż impregnowacza materiałów elektrotechnicznych.

Porównując w/w angaże z zeznaniami świadka należy stwierdzić, że świadek faktycznie pracował jako impregnowacz w okresie, gdy miał angaż nawijacza uzwojeń, co potwierdza tezę odwołującego o wykonywaniu innych czynności niż wynikających z nazwy stanowisk w angażach.

Świadek A. K. zeznał zaś, że w (...) pracował od 1970r. do 2004r., z tym że od jesieni 1971 do czerwca pracował w NRD. Po powrocie od 1.07.1976r. podjął pracę na odlewni żywic syntetycznych a następnie pracował jako impregnowacz materiałów elektrotechnicznych i na tym ostatnim stanowisku pracował z odwołującym. Świadek zeznał, że gdy został przeniesiony do impregnowania, to odwołujący już tam pracował.

Sąd dał wiarę w/w zeznaniom świadków, gdyż są zgodne ze sobą, wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają.

W toku postępowania Sąd przesłuchał w charakterze świadka K. C.. Świadek ten zeznał, iż J. P. pracował na montowaniu uzwojeń pierwotnych, drutowych i taśmowych. Montowanie polegało na nawinięciu uzwojeń, przykręceniu tzw. zacisków do uzwojeń, następnie uzwojenia były zanurzane w lakierach, a potem suszyły się w suszarce i były przekazywane na inny wydział. Świadek zeznał, iż uzwojenia wtórne były wkładane w uzwojenia pierwotne, następnie wkładano rdzeń, który był okładany tekturą falistą, oklejany pastą żywiczną i umieszczany w suszarce.

Świadek zeznał, że odwołujący wykonywał wszystkie elementy potrzebne do powstania przekładnika, a nie zajmował się tylko impregnowaniem, w zależności od potrzeb jednego dnia mógł tylko nawijać, innego dnia mógł początkowo nawijać, a potem być przesuniętym na nasycalnię i tam montować lub impregnować, zaś innego dnia mógł np. tylko montować i impregnować.

Na tych właśnie zeznaniach oparła się biegła wydając opinię i stwierdzając, iż odwołujący w okresie od 12.06.1974r. do 11.11.1981r. wykonywał różne czynności, a nie tylko impregnowanie.

W ocenie Sądu zeznania K. C. nie mogą mieć jednak przesądzającego znaczenia w sprawie. Ponieważ odwołujący kwestionował opinię biegłej I. M. w zakresie nie zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach w/w okresu zatrudnienia i wywodził, że w tym okresie wykonywał tylko czynności impregnowania, Sąd przeprowadził dodatkowe postępowanie dowodowe w tym zakresie. Sąd przesłuchał ponownie świadka S. W. oraz przesłuchał nowego świadka - A. K., a ich zeznania mają istotne znaczenie dla oceny materiału dowodowego, obaj pracowali bowiem wykonując czynności impregnowania.

Obaj świadkowie zgodnie zeznali, iż w skład (...) wchodziła nawijalnia, montaż przekładnika, nasycalnia i odlewnia. Na każdej z tych wyodrębnionych części były robione inne czynności, przy czym osoby były przypisane na stałe do poszczególnych czynności, nie było zaś tak, aby osoby każdego dnia wykonywały inne czynności.

Sąd dał im wiarę, bowiem skoro obaj pracowali w charakterze impregnowaczy, mają wiedzę na temat sposobu wykonywania czynności na tym stanowisku. Z zeznań wszystkich świadków, w tym K. C., wynika, że różne osoby wykonywały poszczególne etapy produkcji przekładników, przy czym pierwszy etap odbywał się na nawijalni i polegał na nawijaniu drutu lub taśm na blaszki i na korpusy, a następnie element ten był przekazywany do następnego etapu produkcji na odlewnię lub na nasycalnię. Powyższe oznacza, że ta sama osoba nie mogła robić wszystkich czynności na poszczególnych etapach produkcji.

Zauważyć też trzeba, że świadek K. C. początkowo zeznał, iż odwołujący wykonywał tylko czynności przykręcania zacisków do uzwojeń i impregnowania a ten etap nie jest oddzielną czynnością, bowiem odbywał się na nasycalni i był czynnością przygotowawczą do impregnowania.

Nadto zauważyć trzeba, że z kart wynagrodzeń odwołującego wynika, iż w latach 1974-1981 otrzymywał on dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, co dodatkowo przemawia za przyjęciem, że faktycznie wykonywał tylko czynności impregnowania, bowiem nie otrzymywałby takiego dodatku, gdyby wykonywał różne czynności, w tym nie zaliczane do pracy w szkodliwych warunkach. Z zeznań wszystkich świadków wynika, że czynności impregnowania odbywały się w innym miejscu niż czynności nawijania, dlatego logicznym jest przyjęcie, że osoby miały konkretnie wyznaczone miejsce pracy a osoby wykonujące inne czynności niż impregnowanie nie otrzymywały dodatku za pracę w szczególnych warunkach.

Mając powyższe na uwadze Sąd dał wiarę J. P. co do tego, iż w okresie od 12.06.1974r. do 11.11.1981r. faktycznie wykonywał czynności impregnowania. Jak zaś już wskazano wyżej, tego rodzaju czynności są pracą w szczególnych warunkach.

Po zaliczeniu do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: od 12.06.1974r. do 11.11.1981r., od 12.11.1981r. do 12.10.1986r. od 13.10.1986r. do 18.06.1989r. i od 19.06.1989r. do 24.12.1989r. J. P. wykaze wymagany okres pracy w szczególnych warunkach, gdyż łącznie wyniesie on 15 lat 8 miesięcy i 12 dni. Pozostałe przesłanki określone w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie były sporne.

Mając powyższe na uwadze Sąd przyznał J. P. prawo do emerytury od 01.03.2011r., tj. od miesiąca złożenia wniosku i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc dokonał stosownej zmiany zaskarżonej decyzji z dnia 15.06.2011r.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem Sądu organ rentowy miał prawo nie uwzględnić świadectwa pracy w szczególnych warunkach, gdyż wskazywało ono różne stanowiska pracy. Wobec zakwestionowania tego świadectwa Sąd musiał zbadać, na czym polegały obowiązki odwołującego w (...) S.A. w P., w tym przesłuchać świadków oraz skorzystać z opinii biegłego z zakresu bhp. Dopiero przeprowadzenie postępowania przed Sądem i uzyskanie nowych dowodów pozwoliło na zaliczenie spornego okresu do pracy w szczególnych warunkach. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach w toku postępowania przed tym organem.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.